

**АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

Альманах наукового товариства "Афіна"
кафедри культурології

Випуск 10

Том II

ББК 71.0

А 43

УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: У 2-х т. – Вип. 10 / За ред. проф. В.Г. Виткалова. – Рівне: РДГУ, 2010. – Т. 2. – 233 с.

Головний редактор:

Виткалов В.Г. - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор НАКККіМ (Київ)
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор Одеського національного політехнічного університету
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Дем'янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Луцького інституту розвитку людини „Україна”
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Коваль Г.П. - доктор педагогічних наук, професор РДГУ
Кралоук П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор ХДАК
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Черніговець Т.І. - кандидат педагогічних наук, доцент РДГУ
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ
Яремко-Супрун Н.О. - доктор мистецтвознавства, професор РДГУ

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. - доктор філософських наук, професор Волинського національного університету ім. Лесі Українки
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського

Науковий редактор і упорядник – **проф. Виткалов В.Г.**

ISBN 978-966-8424-77-9

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 26.11.2010 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

УДК 7(477.81)

Талах І.І. – *викл. Дубенського коледжу
культури і мистецтв РДГУ***МИСТЕЦЬКЕ ЖИТТЯ ДУБЕНЩИНИ**

Малі міста України, одним з яких є Дубно, були і є культурно-мистецькими центрами, що зміцнюють статус української держави у світі.

Важливою складовою культурно-мистецького розвитку міста є образотворче мистецтво, через яке здійснюється відродження духовного життя, піднесення місцевої культури. Висвітлення цієї проблеми можна простежити у процесі ознайомлення із станом образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва м. Дубно.

До становлення образотворчого мистецтва на теренах Дубна та дослідження творчості митців зверталися місцеві діячі культури, мистецтва, журналісти (Л.Пшенична, М.Пшеничний, Е.Шевчук, Н.Ткач та ін.). Питання зазначеної тематики окреслюються у статтях літературно-мистецько-краєзнавчого альманаху «Над Іквою...»; висвітлювались ці питання й у матеріалах науково-теоретичної конференції з нагоди 15-річчю створення Державного історико-культурного заповідника міста Дубно. Дослідження творчості митців проводяться журналістами місцевих ЗМІ. На шпальтах дубенських газет розглядалися питання про мистецькі заклади міста, події мистецького життя; на радіо й телебаченні в ефір виходять передачі, що знайомлять із досягненнями місцевих митців.

Зростаючий інтерес до мистецьких скарбниць невеликих міст, спонукає до ознайомлення із мистецьким життям м. Дубно. З огляду на це, метою статті є висвітлення мистецьких подій у місті, ознайомлення із творчістю відомих дубенських художників, окреслення значення мистецьких навчальних закладів, виставок у формуванні майбутніх фахівців.

Дубно – древнє місто. Воно слугувало скарбницею мистецько-культурних здобутків. Одним із значних надбань міста є його культурні пам'ятки, що привертала увагу мандрівників і дослідників, художників і літераторів. Через Дубенщину проклали свій шлях Святий Преподобний Іов Почаївський, діячі культури Герасим та Мелетій Смотрицькі, Іван Вишенський, гетьман Б.Хмельницький, українські письменники Леся Українка, Г.Сковорода, Т.Шевченко та багато ін. Місто притягувало своїм магнетизмом французів де Голля і Оноре де Бальзака, російського царя Петра І, ірландського садовода Міклера й італійського зодчого Доменіко Мерліні, поляків А.Мальчевського і С.Скальського, В.Богуславського і Т.Чацького, гетьманів і президентів. У свій час Дубно відвідали М.Жулинський, В.Дурдинець, В.Кремінь, Б.Ступка, В.Щербань, Т.Чорновіл, Л.Костенко, І.Драч, Н.Матвієнко, О.Білозір...

Однією з найдавніших споруд міста є замок князів Острозьких, де експонуються постійнодіючі та тимчасові виставки, з яких кожен митець почерпне для себе щось нове. Так, до 2000-ліття Різдва Христового та 900-річчя міста Дубно відкрита постійнодіюча тематична виставка «Скарби наші духовні», де експонувались середньовічні ікони, дзвони, дерев'яні скульптури, підсвічники. Найбільш цінною пам'яткою є монументальна ікона «Пророк Ілля з житієм» (XVI ст.). На Волині таких ікон відомо два десятки, тому храмова житійна ікона суттєво доповнює низку творів волинської школи іконопису, що дійшли до нашого часу. Окрасою експозиції є й масивний латунний підсвічник 1575 року, відлитий у майстерні Дубенського замку на замовлення князя К.Острозького. Таких підсвічників є два. Другий – в Острозькому заповіднику. На його підставці помітний латинський текст із написом імені ливарника Луки Фріделянта з Гданська. Є також дзвін із дзвіниці Спасо-Преображенської церкви XVII ст. 1572 р. відливу. Багато інших цікавих експонатів знаходяться на виставці, завдяки чому можна долучитися до давнього мистецтва іконопису, художнього лиття,

дерев'яної скульптури, різьблення, задовільнити інтерес до витоків національної культури, непересічних досягнень минулого.

У тронній залі надбрамного корпусу Дубенського замку відкрита для екскурсантів галерея портретів князів, які в різні періоди владарювали містом. У центрі експозиції – портрет Костянтина Івановича Острозького, який спорудив замок у 1492 році. Поруч – портрети його сина Василя-Костянтина, внуків Януша та Олександра, представників князівських династій Заславських, Сангушків, Любомирських і їхніх дружин. Ці картини – копії з полотен XVI-XVIII століть, що зберігаються в Білорусі, музеях Золочева, Львова, Варшави, Острога. Картини – живопис на полотні олійними фарбами – виконані місцевим художником В.Ковальчуком, обрамлені в дерев'яні рами роботи майстра-різьбяра М.Лазаровського.

Із вересня 2010 року у замку відкрита виставка дипломних робіт студентів Дубенського коледжу культури і мистецтв РДГУ відділу «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво», що включає роботи різні за технікою та темою. Зокрема, гобелени на українську тематику: «Харитя» (О.Боришкевич), «Відродження» (С.Очеретянюк), роботи сакрального змісту – «Спас на престолі» (Н.Радчук), триптих «Спас во славі» (Ю.Процюк), роботи різьблені з дерева: «Тарас Бульба» (Ю.Чорноус), «На грані віків» (І.Домошук), а також костюми, розроблені на основі національного одягу України (Л.Склярова, З.Шпак, В.Артенюк, О.Красовська). Ця виставка – для студентів, що навчаються у коледжі – взірць для наслідування та поштовх до роботи над собою, до самовдосконалення.

Сьогодні у замку експонується виставка «Погляд у минуле і майбутнє» робіт рівненських митців: В.Гвоздицького «Дубенський замок», «Ранковий туман», П.Липової «Місячна ніч», «Шевченківський край», О.Бобришева «Барви літа», «Тет-а-тет», Т.Лукашевич «Білий янгол», В.Чернієнко «Звабниця», І.Токар «Води пустелі», «Прозріння», І.Жилки «Захід сонця над озером», О.Литвина «Гіркий місяць», Ф.Бобрика «Старе русло Горині», «Літній розлив» тощо. На виставці представлені роботи різноманітної тематики, техніки виконання. Тут можна побачити пейзажі, портрети, натюрморти, сюжетні композиції. Це олійний живопис на полотні, прозорі акварелі, роботи, виконані у спокійній лагідній гамі, а також яскраві та експресивні, написані пастозно, гобелени, об'ємні композиції з шамоту. Ці твори розкривають нам внутрішній світ автора, його погляди, знайомлять із техніками рівненських митців.

Ще одна виставка, що експонується – роботи заслуженого діяча культури Республіки Польща Ганни Бабич та її дочки Леокадії Загальської, жителів с. Верба Дубенського району. Представлені тут картини вишиті гладдю. У центрі – ікони, а вздовж стін – натюрморти, пейзажі, вишиті квіти, тварини. Живописні вишивки вражають майстерністю виконання, узгодженістю кольорів.

Експонувалися у стінах заповідника й інші виставки. Зокрема, персональна художня виставка подружжя Волощуків, викладачів художньої студії М.Василенка, С.Петрука, І.Ромашевича, українського художника, уродженця королівства Камбоджа Ук Дара Чана, виставка художніх фотографій із міста Соколов-Підляска (Польща), на фотографіях – пам'ятки Дубенщини різних історичних періодів. Експонування не лишили байдужими творчу молодь міста, вихованців художньої студії, а також студентів-художників коледжу культури і мистецтв та викладачів, оскільки люди мистецтва на шляху становлення та вироблення стилю звертаються до творчості інших. Виставки – джерело натхнення, що пробуджує мистецькі сили, підсилює бажання творити. Вони відіграють важливу роль у набутті та вдосконаленні образотворчого досвіду юними і зрілими художниками. Утім, не лише виставки розвивають вміння бачити та створювати прекрасне, а, й звісно, мальовничі куточки міста і сам Дубенський замок захоплюють молодих та зрілих митців. Так, місто Дубно стало центром такої культурної події в Україні, як I Всеукраїнський пленер художників, що відбувся 3-15 серпня 2006 р. А 15-30 липня 2007 року тут відбувся вже II

живописний пленер. Чимало художників із багатьох областей України взяли участь у заходах, під час яких створили десятки нових робіт про місто. Дубно надихнуло людей творчої уяви і дало їм поштовх взятися за пензля. На полотнах – столітні мури давньої фортеці, мовчазні та суворі монастирі, куполи дубенських храмів, старовинні і сучасні куточки міста, улюблена дубенчана ріка Іква.

Славетна історія, дивовижна культура та ще якийсь неповторний флюїд, який витав у повітрі, – ці фактори стали вирішальними у прийнятті рішення для проведення живописного пленеру саме у місті. Живописний пленер (3-15 серпня 2006 р.) мав назву «Дубенський замок». Видатна пам'ятка архітектури не могла не привабити художників, що захоплено малювали її мури, вежі, фасади. Однак фокусування пленеру виключно на замку було б дещо однобоким. Саме тому художники були зорієнтовані на місто в цілому. Кожен митець мав свободу у творчих пошуках. Ніхто з них не оминув увагою Дубно і бодай в одній роботі відтворив його затишні вулички та мальовничі церкви [2; 9].

Місто багате талантами. З-поміж піснярів, поетів, композиторів, письменників виділяються люди, що присвятили своє життя пензлю. До них належать М.Тимчак, М.Василенко, художник-портретист В.Ковальчук, подружжя Волошуків, а також майстри народного мистецтва: вишивальниці Г.Бабич та її дочка Л.Загальська, Л.Білик, О.Ткач, О.Чорноус, різьбярі М.Бондарчук, М. Лазаровський та багато ін.

Мистецька скарбниця Дубна поповнилася роботами М.Тимчака. Це графічні зразки: «Микола Лисенко у Дубні», «Останній лірник Волині Іван Верховець», роботи, різьблені з дерева: «Маруся Чурай. Пісня», «Мамині літа», «Козацький дозір», полотна: «Мамині думи», «Шевченко в Підлужжі», «Тарас Бульба» із зображенням легендарного героя дубенського краю Тараса, прип'ятого до вікового дуба, що потопає у вогні, картина, на якій витончена, проте рішуча, мужня постать княжни Беати Дольської, на честь якої названо одну з вартових веж замку – Дівочу вежу.

Художник прагне у кожен твір вкласти філософський підтекст. Варто шукати той підтекст і у постаті Тараса Бульби. «Адже Тарас – це і є та незнищенність українського козацтва, українського духу. Навіть, якщо йти за текстом Гоголя, то в останні хвилини свого життя він не думав про себе, до останньої миті він був з побратимами» [5; 108].

М.Тимчак працює над оформленням місцевих церков. Художник малював ікони у Свято-Преображенській церкві, Свято-Миколаївському соборі та інших церквах району. Миколаївський собор можна вважати дітищем художника. Практично все, що у храмі зроблено, від різьби до малювання – його робота. Автор не підписує своїх робіт. За його словами, він чинить так, як робили колись монахи, бо вважали, що у церкві їхньою рукою водить Бог. І те, що він може працювати у храмах, вважає найвищою нагородою.

До когорти неординарних постатей належить й дубенський митець М.Василенко. Микола Бенедович заснував у місті художню школу. Відтепер став реалізовувати свою давню мрію – плекати гарних митців з юних талантів. Він виховує у дітях любов до образотворчого мистецтва, вчить словом, власним прикладом та прикладом своїх колег-художників, які займаються з юними обдаруваннями. Учні вчать володіти пензлем. За власними уподобаннями і здібностями опановують живопис, скульптуру, графіку, вивчають історію образотворчого мистецтва.

Художник-портретист В.Ковальчук займався художньою фотографією, робив дерев'яні фігурки, які згодом переростали у різьблену скульптуру. Весь цей час ще й малював. Це – копії картин відомих художників; займається портретистикою. Спочатку були портрети рідних: діда, батька, матері, сім'ї. Вдале поєднання кольорів, м'якість ліній, відтворення внутрішнього світу людини не лишає байдужим нікого, кому доводилось бачити його роботи. До десятка портретів замовив один із жителів міста Гамбурга, з Німеччини. Чільне місце у його творах посідає церковна тематика. У Злинецькій Свято-Онуфріївській церкві, що неподалік Дубна, Володимир Степанович розмальовував склепіння, стіни, іконостас.

Більшість ікон у церкві – також його робота. Його зразки експонувалися у Дубенському замку до 900-річчя міста Дубно. Коли постало питання про малювання портретів князів, що володіли у свій час замком, одностайною кандидатурою став В.Ковальчук [6; 93].

«Волинь моя, краса моя...» – таку назву має книга-каталог художників міста Дубно Євгенії та Миколи Волощуків. Книга побачила світ у бібліотеці ім. В.Чорновола у львівсько-дубенському видавництві «Джерело» – «Дубен». У каталозі – не лише картини митців, а й публікації про них, їхній мистецький шлях, світлини з сімейного альбому, твори, присвячені художникам.

На Дубенщині чимало молодих обдарувань, що прагнуть досягти рівня зрілих майстрів. Удосконалювати свої здібності і навчатися образотворчому мистецтву молоде покоління може у Дубенському коледжі культури і мистецтв РДГУ на відділі «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво». Викладачі відділу спонукають студентів до підвищення свого професійного рівня, творчих пошуків. У Дубенському коледжі навчаються живопису, малюнку, композиції, графіки, опановують образотворчу грамоту на заняттях із роботи у матеріалі, технології і матеріалознавства, вивчають історію образотворчого мистецтва тощо. Молоді обдарування творчо підходять до вирішення завдань, поставлених на заняттях, намагаються відобразити в творі власне світобачення. Викладачі навчають молоде покоління, вкладають запал у їх серця, любов до професії. В аудиторіях, де проводяться заняття з образотворчого мистецтва, стіни прикрашені картинами, що малювали студенти та викладачі. Це – пейзажі, натюрморти, портрети; у лабораторії скульптури – скульптурні маски та розетки, а для наочності – дипломні та курсові проекти.

Результати праці викладачів та студентів відділу помітно на щорічних виставках, що розгортаються до звіту коледжу у фойє міського будинку культури. Експонати виставки – красиви, портрети, натюрморти, виконані у кольорі на полотні, графічні роботи, твори сакрального змісту, різноманітні композиції, в яких проявляється характер та стиль художника, відображено бачення автора; композиції різні за змістом та темою, технікою виконання. Експонуються роботи з декоративно-прикладного мистецтва: розписані орнаментом тарілки, ложки, вишиті рушники, серветки, писанки. Вирізняються серед експонатів сучасні моделі костюмів у фольклорному стилі.

Щороку експонуються виставки студентських робіт та робіт викладачів коледжу до Дня міста та Дня незалежності. Місцеве населення може ознайомитись із творчістю молоді, майбутніми потенційними митцями.

До 200-річчя від Дня народження М.Гоголя роботи студентів експонувалися у Національній науковій бібліотеці України ім. В.Вернадського: «Тарас Бульба» Ю.Чорноуса, «На грані віків» І.Домошука та дерев'яні пласти, роботи викладача Ю.Мулика «Легенди Дубенського краю», «Історико-культурні пам'ятки міста Дубно».

Щорічно у місті відбуваються фестивалі творчо обдарованої молоді «Зорі народжуються на землі», на зібраннях яких присутні молоді обдарування – студенти відділу «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво»: Н.Шлапак, Н.Германюк, К.Бухальська, О.Лис. Фотокопії робіт студентів вміщено в одноіменному альманасі.

У 2010 році студентка ІV курсу К.Бухальська відділу «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво» брала участь у Міжнародному конкурсі від Союзу Українок міста Дубно «Мій рідний край». Вона у селі Дермань-ІІ у церкві св. Онуфрія допомагала виконувати розписи. Під час святкування Дня незалежності студентка ІV курсу А.Качалкіна проводила майстер-клас із патріотичного боді-арту.

Як бачимо, дубенські митці зробили вагомий внесок у культурно-мистецький розвиток міста. Вони увічнюють Дубенщину, її історичні події у своїх роботах, працюють над оформленням храмів краю. А унікальність постійнодіючих виставок замку князів Острозьких безсумнівна не лише з історичної та релігійної точок зору, але й з мистецької. Такі виставки

дають змогу простежити особливості технік живопису та декоративно-прикладного мистецтва різних історичних періодів.

Дубенські краєвиди привертали увагу художників із різних куточків України, що приїздили на Всеукраїнські пленери. Мистецтво є невичерпним матеріалом для досліджень. З'являються нові стильові особливості, техніки, форми відображення дійсності. На зміну зрілим майстрам приходять молоде покоління.

Отже, щедра талантами Дубенська земля зробила помітний внесок у розвиток українського мистецтва. Маючи такий потенціал, місто є одним із важливих осередків української культури.

Джерельні приписи

1. **Гавриленко О.** Наші постійнодіючі виставки / Ольга Гавриленко // Історико-культурна спадщина Дубна: правові, історичні, мистецькі та музейні аспекти: Мат. наук.-теор. конференції, присвяченої 15-річчю створення держ. істор.-культ. заповідника м. Дубно. – Луцьк: Волинська обласна друкарня. – 2008. – С. 26-27.
2. **Дубенський замок: живописний пленер:** Каталог мистецького проекту «Дубенський замок» / Упор. Н.Сухоліт. – Київ-Дубно-Київ. – 2007. – 31 с.
3. **Дубенський замок-II: живописний пленер:** Каталог / Упор. Н.Сухоліт. – Київ-Дубно-Київ: Art Evolution, 2008. – 24 с.
4. **Москальчук І.** Дубенський да Вінчі: Інтерв'ю з поетом, художником М.Тимчаком / Інна Москальчук // Над Іквою-рікою...: Літ.-мист.-краєзн. альманах. – Дубно, 2007. – С. 106-109.
5. **Поперецька Л.** Талановитий художник-портретист / Леся Поперецька // Історико-культурна спадщина Дубна: правові, історичні, мистецькі та музейні аспекти: Мат. наук.-теор. конф., присвяченої 15-річчю створення державного історико-культурного заповідника м. Дубно. – Луцьк: Волинська обл. друкарня. – 2008. – С. 192-193.
6. **Пшенична Л.** Життєва палітра Волощуків [текст] / Л.Пшенична // Над Іквою-рікою...: Літературно-мистецько-краєзнавчий альманах. – Дубно, 2007. – С. 216-217.
7. **Тимчак М.М.** Сніги (поезії) / М.М. Тимчак. – Львів-Республіка Комі-Дубно: Джерело, 2004. – 95 с.
8. **Ткач Н.** І пензля промовистий штрих / Наталія Ткач // Вісник Дубенщини. – 2001. – 12 жовт. – С. 5.

Резюме

Окреслено віхи мистецького життя м. Дубно. Акцентовано на образотворчому й декоративно-прикладному мистецтві, постійнодіючих та тимчасових виставках Дубенського замку.

Ключові слова: мистецтво, виставка, Дубенський замок князів Острозьких, пленер, творча молодь.

Summary

Main landmarks of Dubno art life are analyzed in the article. The author pays attention to fine arts and arts and crafts. She also characterizes standing and temporal exhibitions of Dubno castle.

Key words: art, exhibition, Dubno castle of Princes Ostrozky, open-air, artist, creative youth.

ЗМІСТ II ТОМУ

Розділ III.**Професійна діяльність як культурний феномен 3**

Андропова І.Ф. Катарсичний вплив мистецького твору як переживання
душевної гармонії 3

Коваль М.О. Формування системи давньоукраїнського професійного
вокального виконавства 7

Лаврук Н.К. Українські листівки етнографічного спрямування як джерело вивчення
української народної культури першої чверті ХХ століття 11

Свіридовська Л.М. Синхронність розгортання різномірних мистецьких процесів
української фортепіанної музики кінця ХІХ – початку ХХ ст.
на тлі європейського модернізму 14

Цюлюпа Н.Л. Становлення та розвиток національного фортепіанного виконавства
(ХVІІІ-ХХ ст.) 17

Филипчук М.С. Становлення та розвиток естрадно-оркестрового виконавства
в історичній ретроспективі 21

Тарчинська Ю.Г. Новітнє і традиційне у соноричі прокоф'євського піанізму 24

Кречко Н.М. Етичні, естетичні та мистецькі погляди М.Кречка як засада
трансформації хорової культури 70-80-х років 29

Драгомирецька О. Принципи індивідуального композиторського стилю
Анатолія Авдієвського 34

Негода Н.В. Сучасне мистецтво в умовах глобальної комунікації 38

Мозгова О.М. Сучасні напрями розвитку українського пісенного
естрадного мистецтва 40

Сташук О.А. Вітчизняне мистецтво у транскордонному співробітництві 45

Ковалик П.А. Особливості використання сучасної української музики у фаховій
підготовці диригента-хормейстера 49

Сметана О. Фонаційні резерви естрадного виконавця 52

Дука П.П. Традиції вокального мистецтва та його становлення в Україні 56

Горіна Л.І., Мельничук С.Ф. Становлення домрової школи на Рівненщині 59

Пономаренко М.І., Корчага В.Г. Баян і баяністи Рівненщини 62

Буцяк В.І., Турко Н.Є. Проблемні питання технічного розвитку студентів
із дисципліни «Загальне фортепіано» 70

Сахарчук Р. Оркестрова і хорова фактура: особливості перекладення 74

Ужинський М.Ю. Театрально-видовищна звукорежисура 77

Берлач О.П. Джерельна база дослідження фортифікаційного мистецтва Волині 81

Розділ IV.**Теоретико-методологічні основи збереження народних традицій 85**

Школьна Т. Обрядовість українського цехового музиканта ХVІ-ХVІІІ ст. 85

Крусь О.П. Пісенний фольклор Волинського Полісся
(за матеріалами історико-етнографічних досліджень ХІХ-ХХ століть) 89

Ясінський М.М. Етнічно-релігійні клуби Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст. 93

Злобін Ю.В. «Сорочинський ярмарок» М.Гоголя як художнє відображення
універсальної моделі українського ярмарку 98

Панасюк І.Ю. Особливості весільної обрядовості Острозщини (за польовими матеріалами, зібраними в с. Українка Острозького району Рівненської області)	102
Самохвалова А. Хореографія весільного обряду Рівненського Полісся	107
Мерлянова О.А. Жіночі танці як елемент сімейної обрядовості	111
Купцова-Величко М.Ф. Корифеї кобзарського мистецтва	115
Мельничук С.Ф. Цимбали на Волині	120
Павлюк І. Роль народних самодіяльних колективів у збереженні української пісні	123

Розділ V.

Художня практика України в історичній ретроспективі	127
Грантовська О.А. Традиції наукового осмислення естетики античного одягу	127
Величко О.Б. Навчально-методична праця Леопольда Моцарта «Versuche grundliche Violinschule» – Auzpurg: gedruck bei Johan Jacob Lotter, 1756 крізь призму просвітницького руху	130
Рабчук І.О. Експресіоністичні мотиви у творчості «бойчукістів»	135
Геккель А.В. Вплив творчості Т.Шевченка на розвиток українського танцювального мистецтва	138
Крижановська Т.І. Специфіка використання духовних творів в курсі «Історія української музики»	141
Давидовський К.Ю. Мистецькі проекти – Міжнародний фестиваль «Київські літні музичні вечори» та «Міжнародна літня музична академія» – у культурно-мистецькому середовищі Києва 2000-2010 рр.	144
Давидчук С. Культурологічні заходи в україно-ізраїльських відносинах	148
Волошина Л. Взаємозв'язок музики і танцю в історичній ретроспективі	154
Вознюк Л.П. Поліхудожній, естетичний потенціал дзвонарського мистецтва в системі підготовки майбутнього вчителя музики	157
Легка І.П. Художній образ як першооснова хореографічного твору	160
Аксьонова І.Ю. Лексичні особливості хореографічної культури Поліського краю	164
Гордєєва О.Ю. Дитячий хореографічний колектив та його роль у фізичному розвитку дитини	167
Стеблецький В. Роль молодіжних субкультур в особистісному становленні молодого українця	169
Бігус О.О. Сучасна фестивальна народна творчість у Прикарпатті	173

Розділ VI.

Регіональний культурний потенціал України	178
Василенко В. Історія Поділля у повісті М.Старицького «Облога Буші»	178
Бачинська Т.В. Аматорське мистецтво Рівненщини: сучасний стан, перспективи	182
Талах І.І. Мистецьке життя Дубенщини	185
Голова Л. Культурно-мистецький потенціал Дубенщини	189
Мельничук С.Ф. Фестивалі Рівненщини як фактор розвитку професійного і самодіяльного мистецтва: з історії проведення	193
Звінчук А.Л. Дмитро Гордіца – творець нового українського сакрального мистецтва	197
Левчук І. Рівненська Спілка художників України в культуротворчому житті регіону	199

Трофимчук В.О. Молодіжне відділення у Рівненській організації Національної спілки письменників України: здобутки, тенденції, перспективи	201
Головко Ю. Ікона Острожчини: сучасні імпресії	204
Кушнарьова Т.А. Вплив архітектури на духовно-естетичний світогляд академічної молоді	206
Лавренчук В.М. Сакральна Вінниччина. Храми і монастирі	209
Башилова Ю. Православні ікони в колекції Вінницького обласного краєзнавчого музею	212
Панасюк О.С. Видозміни загальноєвропейської художньої течії імпресіонізму в національному мистецтві України	215
Гавловська К.М. Сакральне мистецтво української діаспори кінця XIX-XX століть	218
Смоляр О.В. Парк Софіївка – зразок ландшафтної дизайну України	222
Шевченко Н.О. Специфіка організації спелеомаршрутів на території Кримського півострова	226